

JOURNAL OF DHAMMA SANA

วารสารธรรมสาส์น

<https://so10.tci-thaijo.org/index.php/JDSN>

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 [มกราคม - มิถุนายน 2565]

VOL. 1 NO. 1 [JANUARY - JUNE 2022]

Compassion

บรรณาธิการบริหาร

พระครูสิริสุตานุยุต, รศ. ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: saman.lamphun@mcu.ac.th

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พระครูโกวิทอรธวาที, ผศ. ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: udorn.sang@mcu.ac.th

กองบรรณาธิการ

พระอธิวัฒน์ ธรรมวัฒน์ศิริ, ดร.

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพุทธศิลปกรรม

วิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: athiwat.tham@mcu.ac.th

พระวิหวัช โกฏฉกรรจ์, ดร.

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Email: witawat.koc@mbu.ac.th

พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร, รศ., ดร.

สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Email: Veesaad@hotmail.com

ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา

วิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: phisit.kot@mcu.ac.th

ผศ.ดร.ไพรินทร์ ณ วันนา

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: phairin.na@mcu.ac.th

ดร.จันทร์สมิ์ ตาปูลิง

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: Chantarata.ta@mcu.ac.th

ดร.พัลลภ หารุคำจา

คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Email: panlobharu2515@gmail.com

ผศ.ดร.อุเทน ลาพิงค์

สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา

วิทยาเขตล้านนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Email: khunten2002@yahoo.com

รศ.ดร.สุญญา สะสอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Email: suriyasuriyong@gmail.com

รศ.ดร.วินิจ ฝาเจริญ

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

Email: winit.phacharuen@gmail.com

ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Email: khun_jedrin@hotmail.com

ผศ.ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: somwangk1070@hotmail.com

ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: kursiamrat@gmail.com

รศ.ดร.ปรุดม์ บุญศรีตัน

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: parud145@gmail.com

รศ.ดร.วิโรจน์ อินทนนท์

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: viroj.i@cmu.ac.th

ผศ.ดร.อานันท์ อุปสอด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Email: ananupsod9541@gmail.com

ดร.สงเสริม แสงทอง

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email: songsermst57@gmail.com

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระธีระธรรม ปญฺญาวโร

สราวุธ วรรณชัย

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เจ้าหน้าที่ศูนย์บัณฑิตศึกษา

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

ดร.จันทรีสม์ ตาปูลิง

ณัฏพงค์ บุญตัน

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เจ้าหน้าที่ศูนย์บัณฑิตศึกษา

ฝ่ายกฎหมาย

สุภัทรา ทองดี

ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

พระกิตติพงษ์ สมณะ

พระธีระธรรม ปญฺญาวโร

กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

E-mail: dhammasanajournal@gmail.com

เว็บไซต์ : <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/JDSN>

สังกัด : บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เบอร์โทรศัพท์ : 053 563 163, 063 992 9932

หมายเลข ISSN : 3057-0441 (online)

บทบรรณาธิการ

วารสารธรรมสาส์น (Journal of Dhamma Sana) โดย บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฉบับนี้ได้รับความสนใจจากนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทั้งหมด 8 บทความ เป็นบทความวิจัย 3 เรื่อง และบทความวิชาการ 5 เรื่อง กองบรรณาธิการจึงขอนำเสนอสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ ดังนี้

บทความวิจัยเรื่อง **การประยุกต์หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์กับการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน** โดย Narandawamsa มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ 1. เพื่อศึกษาแนวคิดการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน และ 2. เพื่อวิเคราะห์การประยุกต์หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์กับการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ผลการวิจัยนำเสนอแนวคิดการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับการบริหารจัดการกองทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง

บทความวิจัยเรื่อง **แนวทางการพัฒนาปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนา** โดย เจ้าอธิการณัฐพงษ์ กันหา มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาความหมายและความสำคัญของการพัฒนาปัญญา และ 2. เพื่อวิเคราะห์การพัฒนาปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร สาระสำคัญของงานวิจัย คือ การนำหลักการทางพระพุทธศาสนามาเป็นต้นแบบในการพัฒนาปัญญา

บทความวิจัยเรื่อง **วิเคราะห์หลักมรณสติในพระพุทธศาสนา** โดย พระนพสิทธิ ปิงยศ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษามรณสติในคัมภีร์พระไตรปิฎก และ 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์หลักมรณสติในพระพุทธศาสนา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเอกสาร ผลการวิจัยมุ่งนำเสนอวิธีการเข้าใจกับความตายและการปฏิบัติตนเพื่อใช้ความตายเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติธรรมให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

บทความวิชาการเรื่อง **การปฏิรูปการศึกษาไทยตามแนวทางพระพุทธศาสนา** โดยพระครูวิเชียรธรรมโกวิท มีวัตถุประสงค์ศึกษาการปฏิรูปการศึกษาไทยตามแนวทางพระพุทธศาสนา สาระสำคัญของการศึกษา คือ การนำเสนอแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทยโดยใช้แนวคิดทางพระพุทธศาสนาเป็นเกณฑ์ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม

บทความวิชาการเรื่อง **การปรับใช้หลักอภิธานิยธรรมในการบริหารจัดการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่** โดย วิไลลักษณ์ อินตะวงศ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ศึกษาการปรับใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารจัดการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร สารสำคัญของบทความนี้ได้นำเสนอหลักการปรับใช้อปริหานิยธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญในการสร้างความสามัคคีในองค์กร มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสำนักงาน โดยใช้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่เป็นต้นแบบในการศึกษา

บทความวิชาการเรื่อง **แนวทางการบริหารจัดการวัดร้างในจังหวัดแม่ฮ่องสอน** โดย ยลรวี รัตนวิชัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการวัดร้างในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร ผลการศึกษาได้นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการวัดร้าง อันเป็นอำนาจของสำนักงานพระพุทธศาสนา ทั้งนี้บทความนี้ได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้อง มีคณะสงฆ์ ส่วนราชการ และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการวัดร้างด้วย อันจะเป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาได้อย่างดียิ่ง

บทความวิชาการเรื่อง **ประเพณีปอยตันหอลม จังหวัดแม่ฮ่องสอน** โดย วรธนันท์ เชิดชูศีลธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมาและหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในประเพณีปอยตันหอลม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากการจัดงานประเพณีหอดันหอลมค่อยๆ จางหายไป เพราะมีขั้นตอนและรายละเอียดค่อยๆ ขาดหายไป บทความนี้จึงเป็นการนำเสนอเรื่องราวของปอยตันหอลมและหลักพุทธธรรมที่ซ่อนอยู่ในประเพณีนี้ เพื่อการอนุรักษ์สืบทอดให้คงอยู่ต่อไป

บทความวิชาการเรื่อง **มูทิตาในพระพุทธศาสนา** โดย พระปรภากร เป็งพะยอม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักมูทิตาในพระพุทธศาสนา บทความนี้ได้นำเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาการ อิจฉา การกลั่นแกล้งกันในสังคมปัจจุบันด้วยหลักมูทิตายินดีต่อไป อันจะเป็นการส่งเสริมความรักและความสามัคคีต่อกันในสังคม

บทความวิจัยทั้ง 8 เรื่องนี้มีได้นำเสนอองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนากับศาสตร์สาขาอื่นๆ ตลอดจนการดำเนินชีวิตได้อย่างน่าสนใจ

(พระครูสิริสุตตานุยุต, รศ., ดร.)

บรรณาธิการบริหาร

สารบัญ

บทความวิจัย

01 P.1-16

การประยุกต์หลักทฤษฎีธรรมิกัตถประโยชน์กับการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน

Application of the Virtues Conductive to Benefit to

Community Welfare Fund Management

Narandawamsa

02 P.17-32

แนวทางการพัฒนาปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนา

Guidelines for the Development of Wisdom According to

Buddhist Principles

เจ้าอธิการณัฐพงษ์ กันหา

Chao Atikarn Natthaphong Ganha

03 P.33-48

วิเคราะห์หลักมรณสติในพระพุทธศาสนา

Analytical Study of Contemplation of Death in Buddhism

พระนพสิทธิ์ ปิงยศ

Phra Nopasit Pingyosa

บทความวิชาการ

04 P.49-60

การปฏิรูปการศึกษาไทยตามแนวทางพระพุทธศาสนา

Reforming Thai Education According to Buddhist Principles

พระครูวิเชียรธรรมโกวิท

Phrakhru Wichianthammakovit

05

P.61-75

การปรับใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารจัดการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่

Application of Apirihaniyadhamma in Management
in Chiang Mai Provincial Office of Buddhism

วิไลลักษณ์ อินตะวงศ์

Wilailak Intawong

06

P.76-86

แนวทางการบริหารจัดการวัดร้างในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

Guidelines for the Management of Abandoned Temples in
Mae Hong Son Province

ยลรวี รัตนวิชัย

Yollawee Rattanawichai

07

P.87-97

ประเพณีปอยตันหอลม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Poi Ton Ho Lom Tradition in Mae Hong Son Province

วรรณันท์ เชิดชูศีลธรรม

Watthanan Cherdchoosinlatham

08

P.98-110

มฤทิตาในพระพุทธศาสนา

Kindliness in Buddhism

พระปรภากร เป็งพะยอม

Phra Prakan Pangpayom